

UNIwersytet Zielonogórski

Collegium Medicum

Katedra Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Medycyny Ratunkowej

65-046 Zielona Góra, ul. Żyty 28;

tel. 68 328 3105 e-mail: www.cm.uz.zgora.pl

Kierownik Katedry, dr hab. med. Michał Gaca, prof. UZ

tel. 602 298 361 e-mail: m.gaca@cm.uz.zgora.pl

Zielona Góra dnia, 27 czerwca 2020r.

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

lekarza Michała Kostyry pt. „Hipotermia podczas ginekologicznych zabiegów laparoskopowych”.

Fakt powstawania niezamierzonej hipotermii śródoperacyjnej jest zjawiskiem nienowym i coraz lepiej dokumentowanym w piśmiennictwie praktycznym. Istnieje wiele sposobów zapobiegania temu zjawisku jak i przywracania do normotermii po operacjach. Niezamierzona hipotermia okołoperacyjna może wiązać się z: większą podatnością na zakażenia, zwiększoną skłonnością do powikłań sercowo-naczyniowych, drżeniami mięśniowymi w okresie pooperacyjnym – dreszczami, zaburzeniami krzepnięcia krwi, zmienioną biotransformacją leków i zapotrzebowaniem, na leki stosowane podczas znieczulenia, zwiększonym ryzykiem rozwoju odleżyn, obniżonym poziomem satysfakcji pacjenta, wydłużonym okresem hospitalizacji, wzrostem kosztów leczenia.

Hipotermia śródoperacyjna jest więc istotnym problemem klinicznym wartym dalszych badań i obserwacji naukowych.

Stąd uważam, że Autor słusznie podjął się opracowania naukowego, które jest uzasadnione zarówno z poznawczego punktu widzenia jak i praktyki medycznej. Szczególnie wartościowe są te części pracy, które wnoszą unikalne i istotne wartości poznawcze dotyczące szczegółowych badań nad wyróżnieniem obiektywnych wskaźników ryzyka powodujących powstawanie hipotermii podczas operacji w warunkach operacji laparoskopowych.

Przedstawiona mi do oceny rozprawa doktorska lekarza Michała Kostyry pt. „Hipotermia podczas ginekologicznych zabiegów laparoskopowych” jest starannie zredagowanym i oprawionym wydrukiem komputerowym.

Dysertacja ta liczy 61 stron tekstu, zawiera: 24 tabele i 13 rycin (nazwanych przez Autora rysunkami) we właściwy sposób obrazujących przedstawiane zagadnienia. Bardzo liczna literatura została dobrana prawidłowo i świadczy o dogłębnym znawstwie przedmiotu. Piśmiennictwo liczy 308 pozycji, jest wystarczająco nowoczesne i umieszczane w pracy według kolejności następowania odwołania. Jest to sposób cytowania używany coraz częściej i moim zdaniem znacznie łatwiejszy w wyszukiwaniu pozycji piśmienniczych.

Układ pracy można nazwać konwencjonalnym, powszechnie przyjętym w dysertacjach doktorskich z dziedziny medycyny. Zawiera, bowiem za spisem treści: wykaz skrótów użytych w pracy, obszerny wstęp zawierający jednak niezbędne informacje dla mniej w temacie zorientowanych czytelników, dobrze przedstawione cele i założenia pracy, materiał i metody, wyniki przeprowadzonych badań, dyskusję oraz wnioski.

Założenia i cele pracy są ciekawe z poznawczego punktu widzenia, zrozumiałe i prawidłowo sformułowane. Autor przyjął uzasadnioną obserwacjami praktycznymi hipotezę badawczą zakładając, że wybrane do oceny czynniki związane z pacjentem, operacją i znieczuleniem oraz środowiskiem sali operacyjnej przyczyniają się do rozwoju niezamierzonej śródoperacyjnej hipotermii.

Materiał: do badania zakwalifikowano 116 pacjentek przestrzegając właściwych reguł „rekrutacji” do badania naukowego.

Metody badawcze uważam za właściwe i dobrze dobrane. Co istotne, zostały one szczegółowo w pracy opisane. Na końcu tego podrozdziału autor sformułował trzy grupy czynników ryzyka wpływających na powstawanie (i rozumiem) nasilenie niezamierzonej hipotermii śródoperacyjnej podczas ginekologicznych operacji laparoskopowych:

- czynniki związane z pacjentem: wiek, wskaźnik masy ciała, ocena stanu ogólnego wg klasyfikacji ASA,
- czynniki związane ze znieczuleniem i operacją: czas operacji i znieczulenia, objętość dwutlenku węgla, objętość płynu płuczącego oraz objętość przetaczanych dożylnych płynów,
- czynniki związane ze środowiskiem sali operacyjnej: temperatura sali operacyjnej.

Moim, wszakże zdaniem ten akapit pracy lekarza Kostyry lepiej chyba umieścić w założeniach pracy.

Wiarygodność uzyskanych wyników potwierdza starannie przeprowadzona i dobrana ze wyjątkowym znanstwem, wręcz rzadko spotykanym u autorów prac z dziedzin medycyny, analiza statystyczna co podkreślam ze szczególnym zadowoleniem.

Uzyskane **wyniki badań** przedstawiono w konwencjonalny sposób tak, że są możliwe do przyswojenia. Przeprowadzono ten rozdział właściwie i ze znanstwem przedmiotu. Oprócz drobnych, nieumniejszających wartości pracy uchybień, głównie językowych a nie merytorycznych, których nie warto umieszczać w recenzji tej dobrej pracy doktorskiej, tę część dysertacji uważam za wybitną.

Prowadzona przez autora **dyskusja** jest konsekwentna i prowadzi do właściwych wniosków.

Wnioski - wynikają z uzyskanych wyników badań, są sformułowane ostrożnie i poprawnie. W pełni odpowiadają na założoną przez Autora tezę badawczą.

Uważam jedynie, że wnioski tak jak cel pracy są integralną częścią pracy, ale co dla Autora będzie wyróżnieniem, mogą być cytowane. Lepiej więc nie stosować w tych częściach pracy skrótów nawet gdy w pracy są one rozwinięte.

Uważam, że założone przez lekarza Michała Kostyrę cele badawcze zostały zrealizowane. Praca jest potrzebna i wydaje się oczekiwana przez środowiska anestezjologów.

Nie mam istotnych uwag merytorycznych do formy i treści ocenianej pracy oprócz dwóch, które już przedstawiłem, ale są one na tyle jedynie techniczne, że nie zasługują na szczególnie podkreślaną krytykę.

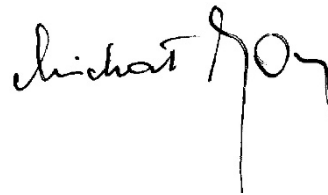
Konkludując sądzę, że rozprawa doktorska lekarza Michała Kostyry jest interesująca i wnosi istotne wartości poznawcze. Z wielką przyjemnością zauważam, że autor zachował prawidłowe treści i formy wykonanej pracy. Nie obserwuje się, tak często obecnie spotykanych a utrudniających odbiór, *komputerowych upiększeń*, stwarzających wrażenie przewagi formy nad treścią opracowania. Merytoryczna strona pracy zasługuje na uznanie i nie budzi zastrzeżeń. Doktorant dowiódł tym samym swoją dojrzałość badawczą i naukową. Osobno chcę podkreślić staranną i świetnie przeprowadzoną część badawczą z wyjątkowo rzetelnym opracowaniem statystycznym, tej rozprawy doktorskiej.

Pozytywne wrażenie recenzenta z lektury pracy czyni zasadnym wniosek o dopełnienie przez Autora warunków, które powinna spełniać rozprawa doktorska by na jej podstawie można było uzyskać stopień doktora nauk medycznych.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn.zm.) w związku z art 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn.zm.)

Stawiam, przeto wniosek do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lekarza Michała Kostyry do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. med. Michał GACA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Michał Gaca', with a long vertical stroke extending downwards from the end of the name.

*specjalista w anestezyjologii i intensywnej terapii
oraz w medycynie ratunkowej*